

Glasilo „Slovenskega čebelarškega društva“

za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko s sedežem v Ljubljani.

Urejuje **Frančišek Rojina.**

Izhaja po enkrat na mesec in se pošilja udom brezplačno.

Vsebina: Fr. Rojina: Praktična navodila za november. — Fr. L.: Začetnikom dober svet. (Dalje). — Fr. Kašca: Kmetovalci, oprimate se naprednega čebelarstva. — Anton Žnidaršič: Odbiranje in vzgoja plemenskih matič. — Fr. Rojina: Čebelni pik proti revmatizmu. — Dopisi. — Raznoterosti. — Listnica uredništva.

Praktična navodila za november.

(Fr. Rojina.)

Konečna opravila pred pravo zimo morajo biti ta mesec popolnoma dogotovljena. Ako panjovi še niso bili, treba jih je sedaj postaviti na stalne prostore ter jih kolikor mogoče skupaj stisniti. Potem jih je treba prav dobro zapažiti. V krajih, kjer pridelujejo še lan in je mogoče dobiti pezdirje, je čebele najboljše s tem zadelati, ne samo zato, ker je pezdirje jako slab prevodnik gorkote in čebele imenitno varuje mraza, ampak tudi zato, ker miši ne morejo vanj, kar ni ravno majhne važnosti, kajti če se naseli ta objestni spaček v čebelnjak in med panje ter uganja vso zimo svoj direndaj, potem je proč z mirom, katerega morajo imeti čebele, če hočemo, da bodo zdrave in brez velikih izgub prezimile; pa tudi zato je pezdirje pripravno, ker je drobno in ž njim lahko vsako špranjo in koticček dobro zatlačimo.

Na Gorenjskem sem videl pri nekaterih čebelarjih čebele z mahom zadelane, kar mora biti posebno gorko. Že poletu ga nabero — ne nakosé, da je čist — in ga dobro posuše, po večkratni rabi, ko se ga že nekaj zdrobi, ga presejejo na rehti in zopet z novim pomešajo.

Za mahom bi bilo po mojem mnenju za zapaženje najboljše suho listje, ker je tudi zelo toplo. Nekoč mi je pravil nek berač, da pozimi najraje prenočuje v listju — seveda če ne dobi prenočišča („jerperge“) v hiši — ker

če se dobro vanj zarije, ne čuti mraza, še celo potí se. Trdil je, da v listju še ni nihče zmrznil, v mrvi ali v slami pa že mnogo. Tudi jaz prezimujem čebele v listju, najraje v gabrovem, ker je zvito in drobno, pa tudi bukovo in vrtno je dobro, orehovo pa se mi zdi preokorno in neprijeten, težek duh ima. Z mehko otavo ali tretjo deteljo (fajarco) se morejo panji toplo in lično zatlačiti, ker ne vise od panjev bilke, kot pri slami, ki se tudi včasih rabi v to svrhu — če drugega ni. Zravšana in stisnjena slama rabi se večinoma le za sešite blazine v panjovih s premakljivim delom, a zdaj imam v mislih le zapaženje kranjskih panjev.

Gorenjci, ki odpirajo panje večidel spredaj, jih zadelajo tudi zadej, drugod pa, kjer odpirajo panje zadej, pa jih zadelajo tudi spredaj. Po mojem mnenju ni ravno neobhodno potrebno panjev tudi spredaj zapaževati, kajti če smo spredaj vse špranje še s papirjem ali z mehкими kunjami zamašili ali zamazali z zmesjo iz ilovice, apna in kravjeka, in priprli žrela za dve čebeli, je storjeno proti mrazu že dovolj, le tja proti svečnici, ko imajo čebele že zalego, je treba žrela obsenčiti, ker so včasih solčni žarki nevarnejši kot mraz, kajti čebele silijo ven po vodo, ali morebiti z nado, da dobe že tudi kaj drugega za mladi rod, pa se ne vrnejo več. Zato, da se čebele zadržujejo v panju, in ne zaradi mraza, naj se pozneje zadelajo tudi spredaj, pa tako na debelo, da ne občutijo zunajne solčne gorkote, sicer bi bilo ravno tako slabo, kot tanke špranjaste vrata pred čebelnjakom, za katerimi pogine včasih na stotine čebel, ker občutijo pač zunajno gorkoto, a ne morejo ven, nazaj v panj pa tudi ne znajo.

Da bi se našel kdo in mi rekel: tri želje ti izpolnim — vsaj poznate tisto pravljico — bi bila najbrže prva ta, imeti v ugodnem kraju velik, krasen čebelnjak, poln originalnih gerstungovcev. (Tu sem se spomnil čebelnjaka v Šmartnem pod Šmarno gpro, a tu ni mesto, trpko, dasiravno resnico govoriti!) Take panje vzimiti je prava igrača. Originalni gerstungovci imajo namreč dno, spredno končnico in zgornji oklep toliko od stranic podaljšan, da tvorijo, če jih postavimo skupaj, med sabo nekaj praznega prostora, katerega zatlačimo s kako zgoraj omenjeno tvarino, potem pa še zadej s primerno deščico zapremo. Namesto pokrova denemo zgornjo slamnato blazino z veho za pitanje z balonom, zadej pa pomaknemo do okvirjev tudi slamnato blazino in delo je končano, a kako varne so zdaj čebele pred najhujšo zimo!

Tvrdba Žnideršič & Bilc izdeluje sicer tudi gerstungovce brez podaljškov, in ti panji, ki so precej cenejši, bi se tiščali, če jih denemo skupaj, s stenami drug drugega, kakor naši navadni panji, vendar to ni priporočljivo, ker se usedejo potem čebele v polkrogli k steni, ali v podobi krlja k steni in stropu, ker čutijo nekoliko gorkote sosednega panju. To pa je na kvar poznejšemu čebelnemu razvitju, ker se zaleganje ne vrši v pravih krogih na ven, temveč v pol — oziroma samo četrtkrogih. Naravna oblika vsega čebelnega ljudstva je vedno kroglja, čeravno ne matematično natančna, in je tudi za gnezdo po zimi, v kateri obliki se gorkota najbolj obdrži. To resnico, da se čebele, ki niso v krogli sredi panja prezimovale, razvijajo razmeroma počasneje kot one, ki so v pravilni obliki gnezda prezimile, nam je Gerstung

v tečaju na kakih desetih panjih tako prepričevalno dokazal, da prav nič ne dvomim na tej resnici. Kdo bo mislil, da je to malenkostna stvar, toda ni, kajti če hočem imeti zgodnje roje, ali pa ljudstvo ravno o pravem času najmočnejše, se mora tudi pravilno razvijati, to pa dosežem le, če se tudi na malenkosti oziram, in če naj bo to malenkost, sedi li ljudstvo čez zimo tu ali tam, se moram vendar le tudi na to malenkost ozirati. In ravno zato naj dene vsakdo, ki ima gerstungovce brez omenjenih podaljškov, med nje spredaj primerno deščico ter naj natlači potem med panje, kar ravno za dobro spozna.

Kdor meni svoje čebele prezimiti v zaprtem prostoru, n. pr. v temni kleti ali temni, mirni in nezakurjeni sobi, prenese jih naj še-le pri nastopu hudega mraza, ali najbolje takrat, ko začne snežiti, prej se ne mudi, ker v novembru ali celo v decembru je kak dan še ugoden za prašenje, katerega čebele tudi v to še porabijo, kar jim je za dobro prezimljenje, zlasti zoper grižo, v korist. Tudi za prezimovanje v zemlji se ne mudi do mraza, a o tem ne bomo govorili in ne priporočali, ker se ta način največkrat slabo obnese.

Kadar smo čebele dobro zapažili, po čebelnjaku posnažili in djali vse orodje v red, potem poglejmo, pa tudi drugod, spredaj ali zadaj čebelnjaka, in ne samo pri plemenjakih, ni kakih odprtih, skozi katere bi mogla burja pihati.

Naposled se pa tudi na streho ozrimo, če je v dobrem stanu. Na Rôpovega očeta čebelnjaku je streha že precej slaba, zato zlezejo vsako jesen gori, da podtaknejo kako desko, pa dasi so bili nekdanj tesar, so imeli že dvakrat nesrečo, da so padli raz njo. Lansko jesen so si zlomili jedno rebro ter so dolgo časa ležali, letos pa so padli iz lestve, ker ji je manjkalo jednega klina, vendar se k sreči niso znatno poškodovali, samo malo bolj v dve gubi so hodili, a dobra volja jih le ni zapustila. Pravili so mi, da so že prej vedeli, da bodo padli, a na streho so vendar srečno prilezli, samo nazaj grede so pozabili, da klina manjka, in kakor jim je „pomenilo“, se je zgodilo. „Star sem že, star!“ so pripomnili, ko pa sem jaz prav tiho dostavil, da še bolj nerodni, so me takoj slišali, in gotovo bi jih imel dokaj preslišati, ko bi se z izgovorom hitro ne poslovil, da moram iti pripravljat za „Čebelarja“.

Začetnikom dober svēt.

Poroča Fr. L.

(Dalje.)

V kakšnem panju hočem čebelariti?

Moje muenje je, da spreten in skušen čebelar lahko čebelari s primernim uspehom v vsakem pametno narejenem in čebelam ugodnem panju.

Nasproti temu bo pa nespameten in neskušen čebelar tudi v narboljšem gerstungovcu preobračal kozolce, da bo vedno njegov mošnjček umiral radi medene sušice.

V kako različnih panjovih s premakljivim satovjem se dandanes čebelarji, razvidno je iz sledečega obrazca :

Ime panja	Razmerje panjev znotraj			Število predelkov v plodišču	Razmerje okvirčkov zunaj		Dolžnost zgornje deščice
	visoki	široki	globoki		visoki	široki	
	v centimetrih		število satnikov		v centimetrih		
Dzierzonov	50	23·5	16	2	—	—	25
Gerstungov	43·5	27	12	1	41	26	28·4
Barlepšev	62	23·5	10	2	18·5	22·5	25
Dathejev	39·5	23·5	15	1	37·5	22·5	25
Langstrothov (amerik.)	25·5	31	8	1	23	44·5	48·5
Dadantov (amer.)	32	49	12	1	30	48	50
Covanov (angl.)	22·4	36·8	10	1	21·5	35·8	38
Bürki-Jeker (švicar.)	63·5	30	10	1	36	28·6	31
Češki normal.	73	25	10	2	13·2 26·3	23·5	26·3
Moravski (društ.)	75	25	10	3	13·2	23·5	26·3
Šlezijski (društ.)	64	25	10	2	18	23·5	26·3
Polški (slov.)	64	24	10	1	48	22·7	25
Zuklinov (slov.)	15	80	10	1	13·2	23·5	26·3
Ogerski	77·5	25	10	3	18·5	23·5	26·3
Dunajski	66·5	25	10	2	21	23·5	26·3
Francoski (Abott)	22·5	36·8	15	1	21·5	35·8	38
Francoski (Layens)	43·5	34·5	20	1	41	33	35

Če bi prašal tega ali drugega čebelarja, katerega ti more izmed naštetih panjev priporočiti, gotovo ti priporoči vsak svojega, ako je v njem vajen čebelariti. Toraj izbera je težavna, zlasti ko je toliko različnih okolščin, ki dobro in slabo uplivajo na čebelorejo. Kedor more, dobro stori, ako več vrst poskusi, in katera se mu zdi narbolj ugodna za njegove razmere, — isto obdrži. Kedor pa ne more poskušati, zaupa naj odkritosrčnemu čebelarju strokovnjaku, in po njegovem nasvetu naj se strogo ravna. — Na kar se je pa treba ozirati pri vseh panjovih, — je bilo že omenjeno.

Le glede notranje oprave panja treba kaj pripomniti. Deščice za satnikove okvirčke rabijo se navadno pri vseh panjovih po 25 mm široke in po 5 mm debele. Narbolje je kupiti jih že narezane s parnim strojem pri tesarskem mojstru g. Zakotniku v Ljubljani ali pa g. Žnidersiču v Il. Bistrici. So cene in solidno narejene. Gotovo pa je, da morajo biti vsi okvirji natančno po enem in istem modelu narejeni, sicer bi se razstojišča zabita v spodnjih njihovih deščicah zabodla ali v satovje ali pa pod isto sprednjega okvirčka v panju, in tako bi se razdalja zmanjšala. Model za narejanje okvirčkov si lahko vsak sam naredi.

Iz trdega, tri centimetre debelega lesa si ureži tako veliko desko, kakor je tvojih okvirčkov znotranja velikost (svitloba). Potem si dobro premeriš dolgost spodnje in zgornje, kakor tudi stranskih deščic okvirja, in narežeš si jih kolikor jih potrebuješ. Na modelu t. j. na urezani hrastovi ali bukovi deski jih pa skupaj zbijaš z dolgimi, a tankimi žeblički.

V panju pod okvirčki mora biti najmanj 2 cm prostora radi snaženja dna. Med okvirčki in stranskimi stenami panja, kakor tudi med okvirčki in prostorom, pa 6 mm prostora. Med okvirčki samimi pa 1 cm. To razdalje med posameznimi satniki naredijo razstojišča po 1 cm velika.

Za razstojišča so dobri navadni žebli s širokimi glavicami, dolgi po 2 cm. (Kartatschstifte, 1000 kom. 15 kr.) Za 1 cm dolgosti se zabijejo v okraje deščic. Da mi ni treba pri vsakem žeblju to razdalje (1 cm) meriti, naredim si v 1 cm debeli, trdi treski zarezo, (glej zraven narisani obrazec A) skozi katero, kedar jo položim na okraj deščice, zabijem v isto žebelj, in tresko odstranim. Tako mi gre zabijanje teh navadnih razstojišč hitro izpod rok, in ta priprava priprava popolnoma zadostuje.

Tvrdba Žnideršičeva priporoča razstojišča narejena iz ploščevine, in baron Rothschild v Višnji Gori oblike, razvidne iz obrazca B, ki se zabijejo v deščico. Poskusil sem vse tri vrste in s popolnim uspehom.

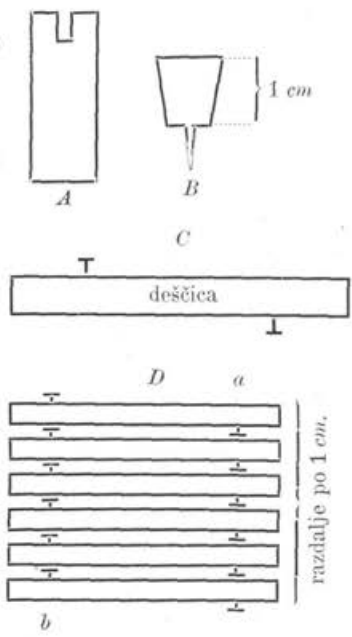
Paziti pa treba, da se razstojišča zabijejo na vsakem okvirčku na obeh deščicah — na zgornji in spodnji tako, kakor kaže obrazec C.

Potemtakem, če pogledamo od zgoraj v odprti Gerstungov panj, vidimo okvirčke s zabitimi razstojišči v sledečem redu — obrazec D.

Enako bi se videlo satovje od spodaj v panju, lahko pa se zabijejo razstojišča tudi v stranske deščice. Med posameznimi okvirčki ne sme toraj biti več prostora, kakor le po 1 cm, in ta nujni prostor narede mi razstojiša. Ta prostor rabijo čebele, da morejo zalego ogrevati, celice snažiti, med vanje vkladati, matica jajčica zalegati itd.

V vsak novi panj pa moraš, preden vanj vkladaš okvirčke, zabiti še po dve razstojišči na notranjo desno stran spredne končnice in na levo notranjo stran okenca, kakor razvidiš iz obrazca D, ker kjer je črka a in b ni nobenega v deščico zabitega razstojišča. Na ta način se ni nikoli treba bati, da bi kedaj preveč ali premalo stisnil okvirčke skupaj in da bi čebele naredile neenako debelo satovje. Da pa lepi satniki v panjovih in trčalnica igrajo veliko ulogo — o tem je vsak skušeni čebelar predobro prepričan!

Okvirčki navadno vise v panjevih zarezah ali žlebičih 6 mm globokih. Mnogi čebelarji, zlasti na Češkem, v tako imenovanem češkem norm. panju, rabijo raji 6 mm debele in samo toliko široke lajšte, katere na notranje

stene panjev pribijejo in na nje okvirčke obešajo. Da se ložje satniki iz takih panjev ven jemljejo, je gotovo.

Glede okenca s šipo ali mrežo, s katerim se plodišče zapira, omejuje in razširja, zdi se mi vredno omeniti, da je za spomladansko spekulativno pitanje velike važnosti, ako je v spodnji okenčevi deščici narejena (kakor pri dunajskem panju) 3 cm visoka zaklopnica, skozi katero se lahko panj snaži, čebele pa pitajo, ne da bi bilo treba jih vznemirjati z odpiranjem celega okenca, ki se včasih po vlažnosti napne in težko odpira. Šipa ali mreža se mora vselej le na notranji strani okenčevega okvirja pritrditi, sicer bi čebele zadnji sat naredile debelejši kot druge.

Slednjic pred žrelo, katero je dobro narediti za 2 cm višje kot leži panjevo dno (da se po zimi žrelo z mrtvimi čebelami ne zamaši) se pritrdi z vijaki brada, velikosti 20×12 cm. Da se ložje čebelnjak zapira, je brada na dvoje delov preklana in dva pantiča oba dela skupaj držita, tako, da se lahko sprednji del brade priklopi na zadnji del iste — pa ne sme žrela zapreti! Sprednja končnica panja bodi z živimi (ne temnimi) barvami slikana.

Najraje menda imajo čebele rumeno, modro, rdečo in svetlozeleno barvo. Koliko se pa sme temu verjeti — ne vem!

Pri meni je bil najtežji in najboljši panj gerstungovec „anarhista“, črno-belo pobarvan!

Toliko glede panja.

Ako si pa kedo nikakor iz teh in drugih podatkov v „Slov. Čeb.“ objavljenih ne zna sestaviti panja, naredi narbolje, da si že popolnoma urejenega naroči na pr. pri g. Žnideršiču, ki gotovo, če ga zahtevane vrste in oblike nima, od drugod poišče in oskrbi.

12. Paša. Narboljša paša je po hladni noči ob lepem in solnčnem dnevu, pri mirni južni, zahodni ali jugozahodni sapi.

Srečni čebelarji, ki imajo ob takem vremenu veliko močnih panjev in čebelarijo v kraju, kjer je obilno medunosnega cvetja!

Navadno pašo, a precej izdatno, ponujajo našim ljubljenkam teloh in spoml. resje, mecesen, javor in borovnice, sadno drevje, smreka, jelka in borovec, bela detelja, esparzeta maxima, lipa, akacija, pravi kostanj, ajda in jesensko resje. Kjer je vsega tega dovolj, se lahko čebelarji ponašajo s polnimi lonci narboljšega medu. A vendar zadostuje tudi, ako imamo v bližini (1 uro na okrog) precej resja, jelk in smrek, nekaj travnikov in pašnikov, pa dosti črne ajde. Močno obljudeni panj, na pr. 20.000 čebel, 3 kg teže, nabere ob dobri paši in ugodnem vremenu na dan od 1/4—1/2 kg, pa tudi včasih še več medu. Seveda, čim bližji je čebelnjaka izvrstna paša, tem hitreje se satovje polni.

Kjer je pa paša pičila, tam pač ni treba medišč nastavljeti, in čebelar se mora zadovoljiti z manjšim številom satnikov v plodišču (meseca julija in avgusta), sicer utegne v jeseni imeti veliko čebel in premalo medu. Zato je neobhodno potreba, da vsak čebelar prav natančno pozna svoj okolišč glede paše, in po tistem uravnava tudi svoje čebelne polke, njihovo vališče in medišče.

Skušnja je najzanesljivejša svetovalka. Da se pa da tudi v slabejših krajih dobro čebelariti, ako je vsaj ena izdatna paša na leto, nam dokazuje, spretni čebelar Emil Preuss v Postupimi. V njegovem okolišču daje le akacija glavno dobro pašo — drugo ne zadostuje niti za ohranjenje, in še manj za razvoj čebel. Pa s pomočjo kletke (velikosti plodišča in 15 cm globočine) za pripiranje čebel v spomladi, katero pred vsak panj obesi takoj po prvem močnem, splošnem spomladanskem očiščenju in v kateri čebele spekulativno pita in jih ne izpusti, ako ni zunaj v senci vsaj 10 ° R gorkote, razmnoži si svoja čebelna ljudstva tako, da po akacijevi glavni paši (cvete meseca junija) narmanj 40—50 funtov medu za kupčijo od vsacega panja povprečno vsako leto dobi!

In pri nas?

Mnogi čebelar živi v kraju po katerem se „poceja mleko in strd“ in živi v tem prepričanju, da že vse zna in vé — pa dobi? Pogostoma škatlo s praznim, od moljev razjedenim in s pajčevinami prepreženim satovjem, za katerim se žalostno skriva nekaj izstradanih čebel — pravih „lačenpergerjev!

Kedo je tacega „dobičkonosnega“ (?) čebelarenja kriv? Ali kranjska čebela? Ali „novi“ in „kunštni“ panj — morda gerstungovec? Ne eno, ne drugo, ampak nevednost, neizkušenosť in zanikernosť čebelarjev, ki bi sicer radi med lizali, prodajali in tudi s čebelami kupčevali, učiti se pa — ne utegnejo in ne marajo!

(Dalje prihodnjič.)

Kmetovalci, oprimate se naprednega čebelarstva!

V sedanji dobi stremi vse človeštvo za napredkom. Človek si skuša na različne načine zboljšati svoje socijalno stališče; v to ga pač silijo današnje življenske razmere.

Človeštvo napreduje v vseh strokah na gospodarskem polju. Tudi kmetovalcu, temu največjemu trpinu te solzne doline, že svita zora boljše bodočnosti, kajti merodajni činitelji so spoznali, da je treba izdatne pomoči kmetijstvu, katero je takorekoč podlaga človeškemu obstanku. Merodajni činitelji podpirajo z veliko vnemo razne kmetijske družbe, sadjarska in vinarska društva, podpirajo živinorejo, mlekarstvo, svilorejo in vse druge panoge kmetijstva. Edino čebeloreja, ta poezija kmetijstva, propada vedno bolj in bolj, posebno pri nas na Primorskem, in skoraj pride čas, ko bodo le ostanki čebelnjakov kazali našim potomcem, da je sedanji rod ljubil čebelo, to dobrotnico kmetovalca, katero si pa ni znal ohraniti, ker mu je za to nedostajalo naobrazbe v tej stroki.

V našej deželi, to je na Primorskem, je bilo nekdanj mnogo čebelarjev, a dandanes vidimo po mnogih krajih razpadle čebelnjake. Ako pa vprašamo po uzroku, dobimo različne odgovore. Nekateri čebelarji pravijo, da nimajo več sreče, drugim se dozdeva, da je preveč roparic, nekateri trdijo celo, da ni več za čebele potrebne paše.

Vsi ti in enaki izgovori slonijo na popolni vednosti o racijonelni čebeloreji. Velika večina čebelarjev ne pozna čebelnega življenja; iz tega sledi

najčešče popolnoma napačno ravnanje s to plemenito živalico. Preveč bi se mi narastel ta sestavek, ako bi hotel navajati uzroke, vsled katerih propada čebelarstvo pri nas. Ali povsod propada čebeloreja? Nikakor! Vse kronovine naše države so v tem oziru na boljsem. Posebno se ponašati v tem oziru avstrijski nadvojvodini pod Anizo in nad Anizo ter Česka, Moravska in Šlezija. Na letošnji čebelarski razstavi v dunajskem Novem mestu sem se prepričal o velikem napredku čebeloreje, s katerim se lahko ponašajo Nemci v prvooomenjenih dveh kronovinah. Največjo zaslugo pri tem ima nemško centralno čebelarstvo, katero pošilja strokovnjake po vsej deželi, da poučujejo čebelarje v naprednem čebelarstvu. Nemški čebelarji ne tožijo, da jim čebelarstvo ne daje dobička, oni ne zvrčajo krivde ne na roparice, niti na slabo pašo, oni se raje uče, kako se je treba izogniti vsem takim in enakim nedostatom, kateri ovirajo napredek čebeloreje. Nemški kmetje so tudi spoznali, da je čebela velika dobrotnica kmetovalcu, zato se pa v nemških deželah množijo čebelnjaki, kakor gobe po dežju. Dokazano je namreč, da kjer je mnogo čebel, tam je tudi mnogo sadja, kajti čebele posredujejo oploditev sadnega cvetja.

V „Gospodarskem listu“, v glasilu c. k. kmetijskega društva v Gorici od leta 1891. sem čital sledeče: Brez čebel ni sadja. Naselniki v Avstraliji nasadili so na sposobnih krajih nove domovine sadna drevesa, koja so uspevala dobro in tudi mnogo cvetela, ali kar je res čudno, rodila niso. Misleč, da ni sadnim drevesom ugodno podnebje v Avstraliji, začeli so jih posekavati. Dogodi se, da pride nek nemški čebelar v Avstralijo, kateri se je pričel tam baviti s čebelarstvom. In glej! njegova drevesa, kakor tudi bližnjih sosedov, začela so hkratu roditi. Spoznali so takoj, da ni v Avstraliji mrčesov, ki bi pospeševali oploditev cvetja, in sedaj so morale gotovo le čebele izvršiti to nalogo. Čebeloreja se je od takrat po Avstraliji jako razširila; kakor poročajo od tam, donaša čebeloreja veliko dohodkov in je ista postala razširjajoči se sadjereji velika potreba. Tu imaš, dragi kmetovalec, tudi dokaz, kako velika dobrotnica je čebeia kmetijstvu. Zato se pa s trdno voljo oprimi naprednega čebelarstva; to te bo tudi razvedrilo po opravljenem težavnem poljskem delu, in z veseljem boš ob nedeljah in praznikih posedal pri ljubih čebelicah, kar ti bo prihranilo marsikatero desetico, katero bi sicer izdal za pijačo po krčmah.

V zadnjem času se čebeloreja na Kranjskem prav lepo razvija; pri tem ima pač največ zasluge vrlo „Slovensko čebelarstvo“.

Kranjska čebela prekosi vsled svoje pridnosti in plemenitosti vse druge čebele v Evropi. Kranjska čebela slovi vsled svoje vrline daleč preko mej naše države.

Na tisoče panjov čebel se izvozi iz Kranjske v inozemstvo, in marsikateri čebelar na Kranjskem si je pridobil s čebelno kupčijo lepih novcev.

Na najnižji stopnji stoji pa čebeloreja na Primorskem, specijelno pa v tolminskem političnem okraju. Dasi imamo pri nas čebele istega plemena, kakor na Kranjskem, vendar pri nas ne uspeva čebeloreja, ker našim čebelarjem, kolikor jih je še, nedostaja strokovne naobrazbe; čebelarji se vedno

še po starem kopitu. Zato pa je neobhodno potrebno, da se vsi čebelarji oprimejo racijonelne čebeloreje. Slovensko čebelarstvo deluje po svoji moči v prid napredne čebeloreje, a ker so mu na razpolago le skromna sredstva, ne more vsega storiti. V prvi vrsti bi bilo ustanoviti čebelarstvo šolo po zgledu one na Dunaju, in sicer v Ljubljani, v središču Slovenije. Dokler pa nimamo take šole, naj bi deželni odbori poslali iz vsakega političnega okraja po enega inteligentnega čebelarja v čebelarstvo šolo na Dunaj, kjer bi se v stranskih in glavnih tečajih popolnoma izurili v čebelarški stroki, ker čebelarstvo šola na Dunaju je res vzgledna, o čemur sem se letos osebno prepričal. Da se pa čebelarstvo v naših deželah zopet povzdigne, je neobhodno potrebno, da se v vsakem političnem okraju ustanovi vzgleden čebelnjak, pri katerem se bodo vsako leto vršili čebelarški tečaji.

Seveda, bi morali voditi take vzgledne čebelnjake le strokovno nabraženi čebelarji, kateri bi prirejali vsako leto teoretična in praktična predavanja v čebelarški stroki. Na ta način bi se lahko brez posebnih denarnih žrtev okoristili vsi čebelarji dotičnega političnega okraja in s tem bi se povzdignilo čebelarstvo po slovenskih deželah v najkrajšem času. To sem tudi predložil v svojem poročilu na deželni zbor v Gorici in mislim, da bi ne bilo napačno, ako bi se v tem smislu delovalo tudi na Kranjskem in Štajerskem.

Čebelarškim pozdravom :

Grahovo, 31. oktobra 1901.

Frančišek Kašca.

Dostavek uredništva: Da bi bili gospodje deželni poslanci o veliki važnosti in koristi čebeloreje tako prepričani, kot ste Vi, gospod dopisnik, in z Vami še marsikateri napreden čebelar, bi bilo upati, da se kdaj res kaj izdatnega ukrene in stori za povečanje in pokrepljenje tega vira narodnih dohodkov, a dokler bodo imeli deželni očetje tako spoštovanje, oziroma nespoštovanje do te uboge pare čebeloreje, kot je imajo naši, kar sklepamo iz neke debate v kranjski dež. zbornici glede podpore za čebelarstvo na kmetijski šoli na Grmu, — toliko časa ni upati na kako izdatno pomoč od zgoraj. Mi nimamo povoda zagovarjati špeciijelnega čebelarstva na Grmu, ker le-to morebiti v marsikaterem oziru res živo potrebuje reorganizacije — katera pa bi stala pač večje svote, za kakeršno se je šlo v omenjeni debati — a to ni prav, da zoper trditve v oni debati, da čebeloreja nič ne nese, ni noben gospod poslanec protestiral. Taki trditvi pa mora — in to z vso pravico — ugovarjati vsak napreden čebelar, ker čebelarstvo v resnici donša lepe dohodke, samo znati se mora čebelariti. To znanje pa se nikakor ne sme prezirati, oziroma bagatelizirati, ker čebelariti še ne zna vsak, kdor ima čebele, temveč je velika večina takih naših čebelarjev, ki tega ne umejo in jim do znanja naprednega čebelarstva manjka še mnogo več, nego marsikdo misli. Zato je prav nujna potreba, da bi šli naši deželni očetje tudi čebelarjem na roko, da bi tako očetovsko skrbeli za te, kot skrbe za vinogradnike, živinorejce in druge.

Naš odbornik gosp. Žnideršič je prijavil v nekem dnevniku dolg, jako dober članek v obrambo čebeloreje, katere ugled je v že zgoraj omenjeni debati dež. zbora trpel, in gosp. Ivo R. . . . . iz G. P. pri T. (Dolenjsko) je tudi uredništvu „Čebelarja“ poslal članek podobne vsebine, kot je pisal g. Žnideršič, samo zdi se nam prerezek, in ga ne bomo priobčili, sicer bi bilo mogoče, da bi gospodje poslanci črtali še tiste krone, ki so jih doslej dovolili „Slov. čeb. društvu“. Ohranimo jih toraj v dobri volji in kadar bodo uvideli, da je naše društvo res pravi blagoslov za slovenske čebelarje, smemo pričakovati večje naklonjenosti od njih.

Odbiranje in vzgoja plemenskih matic.

(Ant. Žnideršič.)

Človeštvo napreduje dandanes na vsej črti. Povsod se hoče vse delo doprinesiti do dovršenosti; a tudi čebelarstvo ni zaostalo, tudi to se je povspelo do take stopnje, da se marsikateri stari čebelar ne more prečuditi vsem onim skušenim modernim sredstvom, katere vporablja napreden čebelar za doseg dobrih uspehov. Žalibog vé in zna večina naših slovenskih čebelarjev še tako malo naprednega čebelarstva, da bi se osmešili, če bi hoteli drugorodnim čebelarjem podati vestno sliko slovenskega čebelarstva.

A mi gremo naprej in tudi pri nas kažejo se sledovi napredka!

Današnji članek seznaniti hoče naše čebelarje z novejšim stremljenjem naprednih čebelarjev; pokazati jim hoče nekaj pravi cilj dobrih uspehov.

„Vzgoja plemenskih matic“, ta napis stoji na čelu tega članka, a to delo, ki ga imenuje napis, zahteva vže celega moža, vže izkušenega naprednega čebelarja.

V prvi vrstici rekli smo, da napreduje človeštvo na vsej črti; pogledjmo tedaj malo naokrog, da vidimo, kake uspehe doprinaša ta napredek.

Pri živinorejcih vidimo, da delajo vže več desetletij na zboljšanje domačih pasem s tem, da n. pr. pri govedoreji vzgojujejo le teleta lepih dobrih in mlečnih krav, katere so se oplemenile z bikom žlahtne pasme; pri reji druge živine odgojujejo pa potomce starišev, kateri imajo kake druge, posebno odlikujoče lastnosti. Živinorejci vedó, in skušnje so jih učile, da si zamorejo le tem potom vzgojiti pasmo, katera ima take nadkriljujoče lastnosti, da zviša dohodek, ki jim ga daje, ali pa njih ceno. Če pregledamo živinorejske knjige, najdemo tam različne pasme navedene, a zvemo tudi, da ima vsaka teh pasem kako posebno jo odlikujočo lastnost, katera njeno vrednost nad druge povzdiguje.

Dotične pasme vdobile pa so večinoma vsled tega posebne vrline in svetoven glas, ker so živinorejci s skrbnim odbiranjem iz njihovih najboljših vrst razplodovali svojo živino.

Koristi skrbnega odbiranja ne najdemo le pri goveji živini, konjih, ovcah itd.; to pravilo velja pri vseh živalih, — tedaj tudi pri — čebelah.

Mi smo sicer jako ponosni na to, da imamo v svoji deželi izborno čebelno pasmo, za katero nas zavidajo drugorodni čebelarji, a zasluge pri tem

nimamo nobene. Narava sama daje naši čebeli nadkriljujoče sposobnosti, a slovenski čebelar ni delal po načinu gori imenovanih živinorejcev, ne, — njegovo delovanje bilo je celo tako, da je to plemenito pasmo oslabil, degeneriral.

Ni čuda, da hodi danes po čebelarskem časopisju drugih narodov glas: „Proč s tujimi pasmami, katere nam ne dajo zanesljivosti, da so stanovitne!“ Tako pojema od leta do leta priljubljenost naše čebele, a ž njo pojema tudi kupčija.

Vsega tega pa si največ kriv ti slovenski čebelar!

Ostra je ta sodba, a zaslužena in na mestu.

Velika napaka se je storila, in se ponavlja še dandanes, s tem, da se je kupovala in se kupuje italjanska čebela. Malokje se še dobi naša pristna kranjska čebela; skoro povsod najdemo italjanske bastardke z rumenimi progami pod pasom. Lepe so sicer te pisanke, a prinesle so svojo južno kri v našo pasmo, katera ne daje naši nikakor večje vrednosti. Čistiti bo treba in izbirati, da izbrišemo ta rumeni madež z naše čebele. Prvi pogoj pa bodi: „Niti ene italjanke več med naše sivke!“

Druga napaka se napravlja s tem, da se pri odbiranju panjev za pleme nikdar ne vpoštevata niti starost in dobrotta matice, niti sposobnost dotičnih čebel; a tudi ne starost in pravilnost satja. V jeseni požvepljajo in prodajo čebelarji vse težke in lahke panje, srednjetežke pa puste za pleme. A ravno ta način odbiranja za pleme je najslabši. Najtežji panji so večinoma oni, v katerih so najpridnejše čebele, in ponajveč starci z mladimi, čilimi maticami. Lahki panji so pa večinoma tretjiči, z mladim satjem in tudi mladimi maticami. Kaj se tedaj pusti? Srednjetežke, večinoma prve roje s starimi maticami, starci, kateri niso rojili in ne medu prinesli, a tudi starci, ki so rojili, pa tudi ne medu prinesli. Toraj se pušča za pleme največ slabega materiala.

Tretja napaka je pa tudi ta, da se matice pariyo vedno s sorodstvom. Res je, da lete matice večkrat več ur daleč na paritev, a v onem okrožju prevladalo je sčasoma vendar med vsemi čebelami sorodstvo, tako da se kri ne more oplemeniti in osvežiti.

Četrta napaka pa obstoji v tem, da puščajo čebelarji za pleme večinoma prelahke panje, tako da jih je treba pitati, če ni spomlad povsem ugodna. Spomladi pa, kadar potrebujejo najbolj svoje hrane, pristnega medu, za vzgojo zalege, pita jih čebelar s sladkorjem, kateri ne more zarodu nikdar dati onih snovi, katere potrebuje kot dojenček materinega mleka.

Ni treba na dolgo in široko našim starim čebelarjem zabičevati in navetovati, kaj jim je storiti, da se ti nedostatki odpravijo. Za zdravljenje bolezni zadostuje diagnoza (spoznanje bolezni). Krenimo k našim naprednim čebelarjem, da po njihovih nasvetih regeneriramo, zboljšamo in požlahtnimo svojo pasmo.

Vsak čebelar ima v svojem čebelnjaku take polke, kateri se vzlic njegovemu trudu in njegovi skrbi ne povspejo na tako stopnjo, da bi mogel od njih pričakovati kacega dobička, a ima med njimi tudi take, ki so njegovo

veselje in njegova nada. Prvi rojijo, največ medu prinesejo, oni sami in njihovi roji, pa so tudi najkrotkejše živalice.

Če bi bili vsi taki, — ej, to bi bilo veselje čebelariti! No, — ta želja se lahko izpolni, treba je le veselja, vstrajnosti in pridnosti. Ker vemo, da ima napreden čebelar vse te lepe lastnosti, prijeli bomo takoj za delo. — Nam ne zadostuje več, da nadomeščamo stare in pokvarjene matice z mladimi, hočemo si vzgojiti v vseh svojih panjih ono žlahtno pleme, kakoršno imamo v nekaterih svojih panjih in katero je, kakor smo že rekli, naša nada in naše veselje.

Da bomo to dosegli, razploditi hočemo seme iz omenjenih panjev po vseh naših drugih panjih, kar se nam s tem posreči, da pustimo čebelar iz jajček njihovih matic vzgojiti mlade matice, katere pridenemo potem onim polkom, ki se po naši volji ne razvijajo; seveda, ko smo jim prej odstranili njihove matice.

Najložje se to zgodi v onem času, ko omenjeni panji izrojijo. Kakor znano, roji panj prvikrat tedaj, ko so že nekateri matični stolpiči pokriti. Če tedaj pazimo, kdaj nam ti panji roje, ostane nam v starcu obilo lepih stolpičev z mladimi maticami na razpolago. Če se potrudimo v čebelnjak ob tistem času, ko bi imel starec vdrugič rojiti ter čakamo, da slišimo matice peti, vjamemo lahko dotični dan iz panja prosto in zaprto matico, s katerima zamenjamo matice v dveh slabih panjih.

Zamenjanje se pa ne posreči vsikdar; ako se to zgodi ob enem času, treba je pri tem malo opreznosti.

Matico sprejmejo čebele zanesljivo, če odvzamemo staro opoldne ter čakamo tako dolgo, dokler se čutijo brezmatične, kar se spozna po nenavadnem šumenju in beganju čebel po panjevi bradi. Ker pa nočemo dobre plemenske matice tudi tedaj kar „tje v en dan“ riskirati, damo jo v panj v cevki, katero namažemo z medom, a jo zapremo s tenko ploščo voska, na kateri prebodemo z iglo par luknjic. Čebele pregrizejo vosek in jo kot novo vladarico brez obotavljanja sprejmejo. Dobro jim je dati isti čas, ko se jim obesi cevka med sate, posodico medu, da se jih spravi v dobro voljo.

Pridjati se dá matico še različnim načinom, a ker se je v tem listu že nekaterikrat o tem govorilo, ne bomo dalje o tem razpravljali.

Da pa nam ni treba čakati, dokler se matice izležejo, pomagamo si lahko tako, da iz panja, kateri je pevca dal, izrežemo zrele stolpiče ter jih vdělamo onim, katere hočemo požlahtniti.

Izreže se posamezen stolpič z ozkim ostrim nožem, katerega pomakamo v vročo medeno vodo. S stolpičem odrežemo tudi mali kos sata na štirikot, to pa vsled tega, da ne ranimo stolpiča in da ga v drugi sat lahko okuliramo.

Polku, kateremu hočemo ta stolpič okulirati, izrežemo v sredo sata tako veliko luknjo, da vtopimo v njo kos sata, na katerem se drži stolpič. Z vročim ostrim nožem prilepimo potem stolpič na sat, da ga čebele, ko se nanj obesijo, ne odtrgajo.

Ta sat obesimo v sredo gnezda, ko smo dotičnemu panju strli matico. Posodica medu je tudi pri tej priliki na mestu.

Matice, katere na ta način dobimo od svojih plemenjakov, so na vsak način najboljše kakovosti. Razvijale so se v spomladnem času, ko se pojavlja nagon po rojenju, to je v času oživitve in prerojenja v naravi. Iz tega se učimo, da bodi naša naloga, vpoštevati tudi za prisilno vzgojevanje matic letni čas.

Preidimo tedaj k prisilni vzgoji plemenskih matic, katera je sicer malo težavnejša, a s katero si vzgojimo enake matice, omenjene že v enem prejšnjih odstavkov.

(Dalje prihodnjič.)

Čebelni pik proti revmatizmu.

(Fr. Rojina.)

V Čile v južni Ameriki je bilo v medicinski akademiji predavano o učinkih čebelnega pika. V 173 slučajih se je porabilo 39 tisoč pikov, povprečno toraj nad 200 za vsakega bolnika — umevno je, da se niso vsi piki na jeden dan dali — in uspeh je bil zelo ugoden. Po večkratnem pikju, bolnikom tudi oteklo ni.

Že davno znana stvar je, da čebelni pik proti revmatizmu pomaga in prav gotovo bi se ta pripomoček večkrat uporabljeval, ko bi ljudje ne bili čez vse meje nervozni in se tako zelo ne bali male bolečine, ki ga pouzroči pik. V letošnjih počitnicah sem pravil na klopici pred Rôpovem čebelnjakom nekemu prijatelju, da čebelni strup jako ugodno upliva na človeški organizem ter da trdi francoski zdravnik Walter, da ravno radi tega postanejo čebelarji navadno stari. Ponudim mu par pikov in takoj je bil pripravljen profitirati par let življenja. Omeniti moram, da ga prej še ni nikoli kaka čebela pičila, zato se ni kar nič menil, ko mu kot kak padar zavišem rokav, in mu polagoma pritisnem zadek žive čebele na mehki nagec. Nekako otripati mu je začela roka, ko mu je začelo želo do živega lezti, a jaz sem mu le prigovarjal, naj potrpi, med tem pa sem še malo bolj pritisnil čebelo, da bi dobil celo porcijo zdravila v kri. Slišal sem, kako je vlekel sapo k sebi, postrani pa sem ga opazoval, a tega ne morem popisati, kako mu je igral ves obraz, samo to povem, da je debeleje gledal kot po navadi. Potem odstranim želo, opazujem pičeno mesto in z resnim obrazom konstatujem, da se je operacija prav dobro posrečila. Za drugo roko se je bolj bal, in nikakor ni bil pripravljen še ene dobrote sprejeti, šele ko sem ga opomnil, da je vojak, kaj če bi bila vojska itd. posebno pa še, da bom zdaj ujel mlado čebelo in ne stare kot prej, šele po vsem tem prigovarjanju mi je podal z neko potrpežljivo udanostjo tresočo roko. Drugi akt se je vršil s prav tisto svečanostjo, samo da je pacient vedno huje mencal in da je po vsem životu nekako gorak postal, na čelu pa so se mu pokazale potne kapljice. Pa ne mislite, da morebiti od bolečin — kaj bo neki to bolelo, ko vse skupaj nič ni! — ampak samo od domišljanega strahu. Ko sem operacijo končal, se je polagoma oddahnil in ko je videl, da ni družega, kot da malo srbi, se je tudi on pridružil moji dobri volji, ki mi je prišla prav od srca. Pozneje prišel mi je še jedenkrat v roke in zopet sem mu po dolgem prigovarjanju apliciral

še dva pika, pa resnici na ljubo povem, da je zdaj bolj moško trpel namišljene muke, to pa menda zato, ker sem mu povedal, da sem ga nekoč slišal ukati, pa tak fant da bi se bal? In kdo bi si mislil! — danes je čebelar in ud našega društva, kar bi morebiti nikdar ne bil, ko bi ne prebil na tak način prvega strahu pred čebelnim pikom. Zares čudna so pota, po katerih pride ta ali oni do te blažene čebeloreje! — Pri tej priliki naj pa omenim še enega prijatelja, ki je neko jesen — in to še pred leti — prišel kakih trikrat k meni po čebele, da si jih nastavi na desno stran lica, kjer je imel hud revmatizem. Gorkota in srbečica, ki jo pouzroči pik in morebiti tudi alkalični strup, sta mu to bolezen popolnoma pregnala, morebiti za vedno, ker do zdaj mi še ni potožil, da bi se mu povrnila. On je popolnoma prepričan, da mu je pomagal čebelni pik, zakaj bi tudi jaz ne bil tega mnenja? Zato se bom tudi jaz na ta način kuriral, če me kdaj napade ta bolezen, ki pravijo, da je huda. Če zdaj brez godrnanja sprejemam pike svojih sitnic, jim bom potem hvaležen, če mi bo katera za zdravilo „zêv dava“ — kakor pravijo Rôpov oča.

Dopisi.

Od Sv. Lovrenca v Slov. Goricah. — Gospod urednik! Hoteč ugoditi Vaši želji, katero izražate v zadnjem listu „Slov. Čebelarja“, Vam torej podam nekoliko besedic o letošnji čebelarski letini iz Slovenskih goric.

Letošnja čebelarska letina z ozirom na roje ni dosegla pri nas uprav prve vrste. Enako se zamoremo tudi v pridelku meda le srednje hvaliti.

Ker je pri nas poglavitna čebelna paša le ob ajdi, katera je zaradi letošnje suše prav dolgo cvetela, bi lahko bila za nas čebelarje letos prav bogata žetev, katere smo se že tako veselili s čebelami vred, ko smo že enkrat videli bogato pogrnjeno mizo, katero je ljubi Bog pogrnil našim čebelicam, in to zato, ker so naše pridne čebelice že v prvih štirih ali petih dnevih prav dobro pokazale, kaj one znajo. Ali naše upanje in veselje se je v kratkem času spremenilo v otožno žalost, ko smo videli lepo cvetočo ajdo, po kateri je vedno dež lil, in to skoraj vedno, kar je ajda cvetela. Le nekaj dni je bilo vmes lepih. Pa vkljub vsemu temu so naše živalice vendar toliko nabrale, da se jim ne bo treba bati zime, in še za nas čebelarje je nekaj preostalo.

Tako torej zamoremo pravzaprav letošnjo čebelarsko letino šteti med srednje, in kakor je sploh čebelarska navada, tolažiti se s tem, da nas bržkone že enkrat v kratkem zadene sreča, da se bomo zamogli pohvaliti s prav dobro letino.

Bog daj nam čebelarjem in našim čebelicam tega čakati, da Vam bom zamogel kmalu poročati o prav dobri čebelarski letini.

Pozdravlja Vas in vse slovenske čebelarje:

Anton Rižner.

Iz Sada pri Št. Vidu na Dolenjskem. — Radostnim srcem smo gledali letos po Velikem Šmarnu čebelarji lahkokrile živalice, kako težko obložene se vračajo na svoj dom, donašajoč sladkega ajdovega medu. Nadejali smo se, da bodo čebelnjaki škripali, in hiteli panjovom nastavljati škatlje.

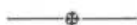
Tako je bilo do sv. Jerneja; potem pa je, nastopivši deževno vreme, zaprlo čebelam bogate studence. Vendar se je ob trgatvi še precej nabralo v bane, tako da se bode o praznikih lahko tudi kaka potica namazala. Dobili so se tudi jalovci, težki do 45 funtov, naloženi tudi čez pol starega centa, in to naši „kranjci“.

Posebno dobro so se nam obnašale letos spomladi. Dobri Bog jim je bil odprl vse vire. V sadnem cvetju so si precej opomogle, z rudeče detelje pa so se vračale obložene, kakor ribniški rešetar. Se jim je pa tudi poznalo! V začetku junija so bile v tako dobrem stanu, da takih še ne pomnim ta čas. Toda potem, dasi celo poletje lepo vreme, jim je vendar trda predla notri do ajde, zlasti tistim, ki niso imele starega medu. Spomladnega so porabile v pomnožitev zaroda, družega pa niso mogle nabrati, ker pri nas ni ne kovanja, ne lipe in tudi drugih točasnih cvetlic malo. Kateri jih je ta čas v nemar pustil, se mu je bridko maščevalo; tudi meni se je enako zgodilo. Krasnih dni toplo solnce je izvabilo tudi iz brezmedenih panjev lačna ljudstva v lepo naravo iskat si živeža, pa pregovor pravi: „Če ni, vojska ne vzame“. Tako je bilo tudi tu, obnemogle so ostajale po livadah. Posledice niso izostale; vedno bolj se je krčilo število v panjovih. Neki jalovec, ki je prej dobro podsedal in je nameraval rojiti, je v tem času močno opešal, in ko ga odprem, vidim le prgišče čebel, satovje pa polno gnile zalege, katera se je bila, zapuščena, prehladila. To se zna, da sem ga takoj suspendiral, in tudi njegove sosede pregledal. Našel nisem nič sumljivega, a ob trgatvi sem vendar dobil v jednom nekaj celic pokvarjene zalege.

Rojenje se je pričelo v sredi meseca maja in je do konca istega meseca skoraj vse izrojilo. Bilo je nekaj prav močnih prcvcev, družci i. t. d. so bili seveda bolj majhni. Vendar smo letos pri nas s čebelno letino splošno zadovoljni. Le na noge čebelarji slovenski! „Zora puca, bit če dana!“

Pozdravom!

J. K. Kastelic.

Raznoterosti.

Tužna vest.

Dne 28. oktobra umrl je v deželni bolnici naš ud gospod

Francišek Razpotnik,

nadučitelj v Vodicah.

V najevrstejši dobi 35 let je izstopil iz našega društva ter se preselil tja gori, kjer nas čakajo v rajskem objetju že tisoči čebelarjev. Bil je blaga duša in gotovo ne bo pozabil na nas, temveč bo prosil svetega Ambroža, zaščitnika čebelarjev, da nam bo le-ta pri Stvarniku izposloval božjega blagoslova pri naši čebeloreji. Zato ohranimo ranjkega Franceta v blagem spominu!

Posebno priden trot. „V Slaveticich na Moravskem zapazil je čebelar R. Sedláček popolnoma razvitega trota nabirati obnožno!“*) — Le škoda, da ga je uničil! K takemu trotu kupiti za 1000 K neoplojeno kraljičino z dolgim sesalnikom za nabiranje medice iz rdeče detelje od ameriškega „Roota in Comp“, — oj, to bi bil potem panj!! Vse čebele iz tega rodu bi nosile samo med in vodo, trotje pa obnožno! Bog vé, kaj še dočakamo!

*) Ga je premalo natanko pogledal! — Op. ured.

Nekaj izvanrednega. V „Ogerski čebeli“ pripoveduje čebelar Vajda zanimivost, da so prišle ropanemu panju čebele iz sosednega panja na pomoč. Ker se sklicuje na pričo gosp. Amboriča, mu tudi mi verujemo njegovo nasledno pripoved: „Nekemu panju sem vzel umeten roj, vsled česar je bil plemenjak nekaj časa brez matice. Takoj drugi dan so ga roparice močno napale in v kratkem je bilo pred panjem in po tleh mnogo mrtvih čebel. Kar se začno tudi čebele sosednega panja, ki je bil posebno močan, živahno gibati. V začetku so se spuščale le posamezne v pomoč sosednim tovarišicam, pozneje pa so kar cele trume hitele v boj ter se na robu panjeve brade postavile v vrste. Komaj se je prikazala kaka roparica pred žrelom, že so planile z velikim pogumom in bojevitostjo po tri ali štiri nanjo ter jo dobro premikastile, če se jim ni izvila in pobegnila. Po preteku dveh ur je zgubil sovražnik ves pogum in je opustil pregrešno misel na ropanje. Pomoč je prišla toraj o pravem času, sicer bi bilo brezmatično ljudstvo premagano, posebno ker ni bilo močno, in je bila rešilna armada večja.“ — Zgodovina pripoveduje, da so naši Avstriji, kadar je bila v zadregi in stiski tako viteško pomagali — Rusi.

Bravo! Okrajno glavarstvo Gandersheim na Nemškem je pustilo po žandarmeriji vzeti pri raznih medarskih trgovcih 51 poskušanj medu ter ga dalo preiskati po izvedencih, in sicer po kemijskem preskušališču, kakoršno je sedaj samostojno v Ljubljani, in po veščakih čebelarjih. Ta komisija je našla, da je bil med v 17 slučajih z navadnim sladkorjem, v 5 slučajih s surovim sladkorjem, v 4 slučajih s centrinom zmešan, v 8 slučajih pa med ni bil čist. Omenjeno oblastvo je razposlalo potem razglas vsem županstvom dotičnega glavarstva, v katerem so bili navedeni vsi trgovci, ki so prodajali ponarejen med, ob enem pa tudi razglas, da bo v prihodnje vsakdo strogo kaznovan, kdor bo ponarejen med prodajal pod imenom med, in ne pod izrecnim imenom: umetni med. — Upajmo, da se bo s časom tudi pri nas kaj takega zgodilo, potem bo razgnan velik črn oblak iz našega čebelarškega obzorja in bo pomagalo, da se bodo tem preje vremena kranjskim in sploh slovenskim čebelarjem razjasnila!

Listnica uredništva.

Na strani 134. zadnje številke v predzadnji vrsti članka »Začetnikom dober svēt« naj se bere namesto 11 cm, pravilno 12 cm. — Na razna vprašanja odgovorimo pismeno, ker nismo imeli v tej številki prostora. Za odgovor naj se pa tudi pridane znamka, ker v listu bomo odgovarjali le na taka vprašanja, kojih odgovori bi utegnili čebelarje obče zanimati. — V prihodnji številki priobčimo tudi zaostalo tvarino.

Odgovorni urednik Avgust Pucihar. — Lastnik »Slovensko čebelarstvo«.

Tisk Blasnika naslednikov v Ljubljani.